

โทรทัศน์กับเด็ก

Fact sheet รวบรวมความรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์กับเด็ก

[Pick the date]

แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน(สสย.)

www.childmedia.net

โทรทัศน์ ให้อะไรกับเด็ก

การดูโทรทัศน์เป็นกิจกรรมประจำวันอย่างหนึ่งในครอบครัว หลายครอบครัวเลือกใช้โทรทัศน์ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงลูก เพราะโทรทัศน์ดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดี และสามารถตรึงให้เด็ก นั่งนิ่งๆ ได้เป็นเวลานาน พ่อแม่ไม่ต้องหากิจกรรมอื่นมาให้ลูกเล่น หรือแม้แต่พ่อแม่จะได้มีเวลาไป ทำงานบ้านอย่างอื่น

พ่อแม่มักคิดว่าการปล่อยให้เด็กนั่งดูโทรทัศน์ภายในบ้านเพียงลำพัง ยังปลอดภัย กว่าให้ออกไป เล่นนอกบ้าน โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าเด็กได้ซึมซับอะไรบ้างจาก โทรทัศน์ ในบทความเรื่อง การเสพติดทีวี ของวารสาร Scientific American

รายงานการค้นพบว่าทำไมเด็กและผู้ใหญ่จึงรู้สึกว่ายากเหลือเกินที่จะปิดโทรทัศน์ สิ่งนี้เกิดขึ้น เพราะเมื่อเปิดทีวีดู เราจะรู้สึกผ่อนคลายทันทีและ

ความรู้สึกนี้ จะหาย ว่างไป ทันทีที่ปิดทีวี หลังการออกกำลังกาย ร่างกายจะรู้สึกกระชุ่มกระชวย แต่หลัง จากดูทีวี เรามักจะรู้สึกหมดแรง

บทความนี้จึงสรุปว่าทีวีเหมือนแม่เหล็กที่ดึงดูดให้เราต้องเปิดทีวีนานกว่าที่เราตั้งใจไว้ แม้ว่าการดูทีวีที่ยาวนานจะไม่ได้ทำอะไรแก่ร่างกายเราเลย บางคนอาจคิดว่าเด็กๆ ได้ดูโทรทัศน์ แล้วได้เรียนรู้ข้อมูลข่าวสารและมีความคิดกว้างไกลทันสมัย ทราบหรือไม่ว่าการดูโทรทัศน์ นั้นไม่ต้องใช้สมองทำงาน เด็กต้องติดตามดูเรื่องราวที่ผ่าน ไปอย่างรวดเร็ว

และไม่สามารถหยุดเรื่องราวเพื่อคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรองถึงเหตุและผล ซึ่งสิ่งนี้ตรงกัน ข้ามกับการ อ่านหนังสือที่สามารถหยุดเพื่อย้อนกลับ มาอ่านใหม่เพื่อคิดไตร่ตรองได้ โทรทัศน์สร้างภาพ คำพูดและอารมณ์ให้รับรู้โดยไม่ต้องอาศัยการตีความ เพียงแค่นั่งลง และ จ้องดูจอโทรทัศน์

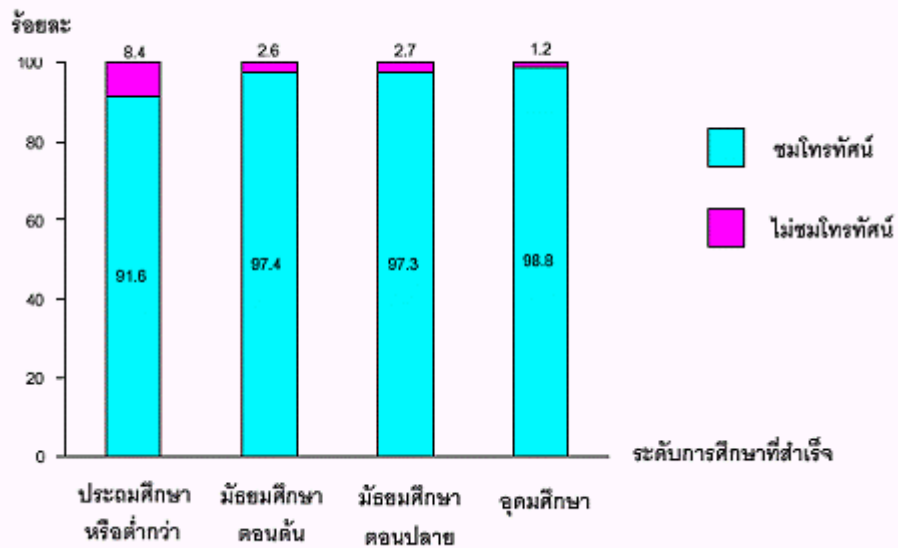
ในขณะที่การอ่านหนังสือจำเป็นต้องใช้ จินตนาการ สร้างภาพเอง การอ่านจึงเป็นกิจกรรมที่ใช้สมอง ทำงานมากกว่าการดูโทรทัศน์ มีการศึกษา ค้นคว้ามากมายเกี่ยวกับผลดีผลเสียจากการดูโทรทัศน์ของเด็กๆ เนื่องจากโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเติบโตของเด็กในยุคนี้ พร้อมทั้งข้อ เสนอต่อผู้ใหญ่ในสังคมต่อทิศทางของโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

โทรทัศน์ สื่อที่ทรงอิทธิพล

สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้คนได้มากที่สุด จากรายงานผลเบื้องต้นการสำรวจสื่อมวลชน พ.ศ. 2546 (โทรทัศน์) สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า มีประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ดูโทรทัศน์จำนวน 54.7 ล้านคน ในขณะที่ฟังวิทยุ 24.8 ล้านคน และอ่านหนังสือพิมพ์ 21.6 ล้านคน

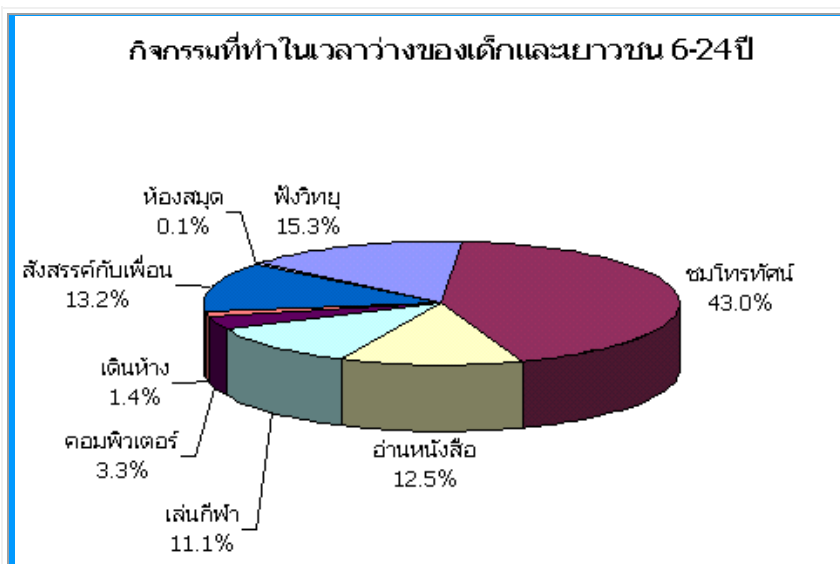
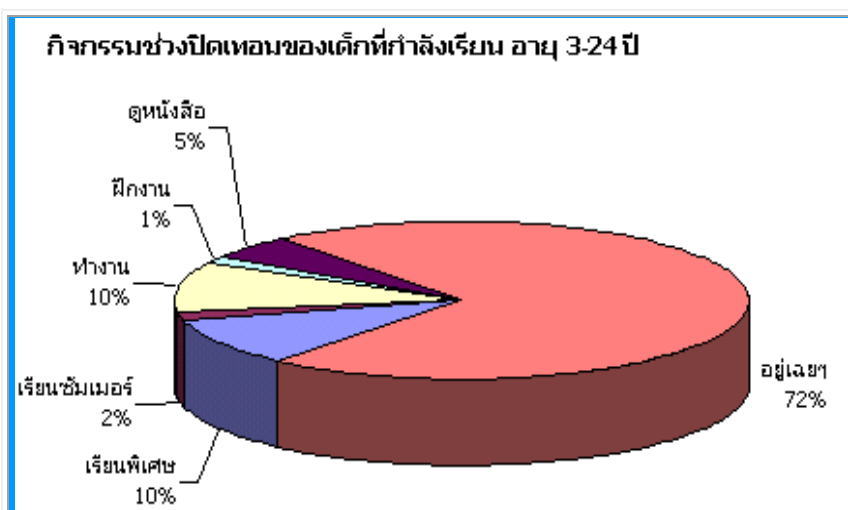
- ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป (57.9 ล้านคน) ดูทีวี ร้อยละ 94 (54.7 ล้านคน) และผู้ที่อยู่ในเขตเมือง (เทศบาล)จะดูมากกว่านอกเขตเทศบาล
- ประชากรในภาคอีสาน (มีประชากรมากที่สุด 19 ล้านคน) ดูทีวีมากที่สุด ร้อยละ 95
- ประชากรในภาคใต้ (7.5 ล้านคน) ดูทีวีน้อยที่สุด ร้อยละ 93
- ประชากรในกรุงเทพ (7.5 ล้านคน) ดูทีวี ร้อยละ 96

แผนภูมิ 1 อัตราการชมโทรทัศน์ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2546

เด็กดูโทรทัศน์มากกว่าทำอย่างอื่น

เด็กใช้ชีวิตอยู่กับการดูโทรทัศน์มากกว่าทำกิจกรรมอย่างอื่น จนมีการเปรียบเทียบว่าเด็กใช้เวลาในการดูทีวีมากกว่าการเรียน หนังสือในห้องเรียนเสียอีก กล่าวคือ เด็กใช้เวลาดูทีวีเฉลี่ย 6.1 ชั่วโมงต่อวัน หรือ ตลอดทั้งปี ใช้เวลาดูทีวี 2,236 ชั่วโมง ในขณะที่ใช้เวลาในห้องเรียนประมาณ 1,600 ชั่วโมง จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ที่สำรวจเกี่ยวกับการใช้เวลาของเด็ก พบว่า ในช่วงปิดเทอมเด็กมีเวลาว่าง(อยู่เฉย)เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72) และเมื่อสำรวจกิจกรรมที่เด็กทำยามว่าง ก็พบว่าเด็กจะเลือกดูทีวีมากที่สุด (ร้อยละ 43) ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยของเอแบคโพลที่พบว่า เด็กใช้เวลาดูทีวีมากที่สุด

ที่มา : รายงานเบื้องต้นการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ.2545 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากงานวิจัยของพ.ญ.จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรณ (ไทยรัฐ พหุสัปดาห์ ที่ 22 กันยายน 2548) พบว่า

- รายการโทรทัศน์ที่เด็กดูส่วนใหญ่คือ...ละครหรือภาพยนตร์ ร้อยละ 41.0, รายการข่าวร้อยละ 21.6 และรายการการ์ตูน ร้อยละ 13.9
- เด็กช่วงอายุ 13 - 18 ปี ดูโทรทัศน์เฉลี่ยในวันธรรมดา 3.3 ชั่วโมง... ในวันหยุด 4.9 ชั่วโมง
- รายการโทรทัศน์ที่ดู...รายการข่าว ร้อยละ 40.9, ละครหรือภาพยนตร์ ร้อยละ 39.7 และเกมโชว์ ร้อยละ 6.1
- ส่วนเด็กช่วงวัย 6 ขวบลงมา...ไม่มีข้อมูลการสำรวจ แต่ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างไปกับการดูโทรทัศน์เพื่อการบันเทิงมากกว่าหาความรู้

จากผลการศึกษาของสถาบันศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเด็กในปี พ.ศ.2545 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยประถมศึกษาในเมืองใหญ่

(กรุงเทพฯ นครสวรรค์ นนทบุรี ชลบุรี นครราชสีมา) จำนวน 1,015 คน พบว่า เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์ในวันจันทร์ถึงศุกร์ เฉลี่ย 5.1 ชั่วโมง (*4)

เอแบคโพลล์ ทำการวิจัยเรื่อง " ผลกระทบสื่อโทรทัศน์ต่อเด็ก" ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า

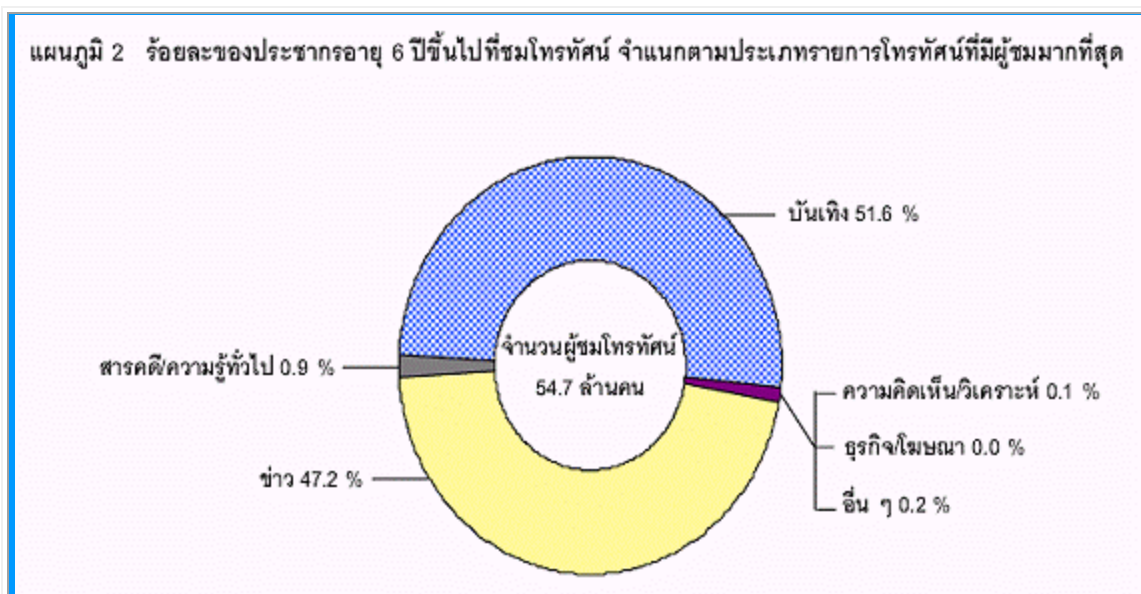
- เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาว่าง "ดูทีวี" มากที่สุด รองลงมาคือ เล่นกับเพื่อน ดูวิดีโอ ไปห้างสรรพสินค้า และเล่นกีฬา/ออกกำลังกาย ตามลำดับ
- เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์ประมาณวันละ 3-5 ชั่วโมง โดยวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) เฉลี่ย 3.49 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนวันเสาร์อาทิตย์ เฉลี่ย 5.51 ชั่วโมงต่อวัน
- ช่วงเวลาที่เด็กดูทีวี คือ ในวันธรรมดา เด็กจะดูในช่วง 4 โมงเย็นถึง 2 ทุ่ม มากที่สุด ในวันหยุด เด็กจะดูช่วง 8 โมงเช้าถึงเที่ยงมากที่สุด

The Kaiser Family Foundation รายงานว่า เด็กและเยาวชนอเมริกันใช้เวลา 22 - 28 ชั่วโมงต่ออาทิตย์ดูโทรทัศน์ ซึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่นๆทุกอย่าง ยกเว้นการนอนหลับ เด็กเหล่านี้เมื่อมีอายุ 70 ปี พวกเขาจะใช้เวลาดูทีวีรวมแล้ว 7 - 10 ปี (*5)

"ลองคิดง่ายๆ ในหนึ่งวันมี 24 ชั่วโมง เด็กนอน 8 ชั่วโมง อยู่โรงเรียน 8 ชั่วโมง ดูทีวี 5 ชั่วโมง เหลือเวลาอยู่กับพ่อแม่แค่ 3 ชั่วโมง นั่นก็หมายความว่าเด็กทุกวันนี้ถูกหลอหลอมความคิดจิตใจจากสื่อทีวีมากกว่าพ่อแม่เสียอีก"

รายการโทรทัศน์ มีอะไรให้เด็กดู

จากการสำรวจเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ในแง่ของประชากรโดยรวม พบว่าคนส่วนใหญ่เลือกดูรายการบันเทิง ซึ่งก็ไม่แปลกเนื่องจากรายการโทรทัศน์ ที่มีอยู่ในบ้านเราก็มันบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ แทบว่าทุกสถานีก็เป็นไปในการทำงานเดียวกัน เปิดไปช่องไหนก็จะเจอรายการคล้ายๆกัน เช่น เกมส์โชว์ ละคร รายการเพลง

ที่มา: รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจสื่อมวลชน พ.ศ. 2546 (โทรทัศน์) สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เอแบคโพลส์ (พ.ศ. 2546) รายงานว่า รายการที่เด็กชอบดูมากที่สุดคือ การ์ตูน รองลงมาคือ ละคร ก่อน/หลังข่าวภาคค่ำ รายการสำหรับเด็ก รายการตลก และเกมส์โชว์ ตามลำดับจากการสำรวจของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กในปี 2545 พบว่ารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ที่เป็น Free TV ทั้ง 6 ช่อง (3 5 7 9 11 itv) มีสัดส่วนของรายการสำหรับเด็กเพียงร้อยละ 4.5 เท่านั้น (*6)

สอดคล้องกับการให้ข้อมูลของคุณธรรมาภุช จารุวัฒนา ผู้จัดการฝ่ายการตลาดของไทยทีวีสีช่อง 3 ในนิตยสารรักลูก ที่ว่า รายการเด็กทางช่อง 3 มีสัดส่วนโดยเฉลี่ย 5 - 7 % แล้วแต่ช่วง (*7)

เมื่อเป็นเช่นนี้ เด็กจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องมาดูรายการโทรทัศน์สำหรับผู้ใหญ่ ทั้งที่เนื้อหาในรายการนั้นมีความไม่เหมาะสมกับเด็กอยู่มากมาย

รายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน

รายการโทรทัศน์ขณะนี้ขึ้นอยู่กับระบบการตลาด 100% (กำไรหรือขาดทุน) สถานีโทรทัศน์มีรายได้จากการขายเวลาโฆษณาเป็นเงินหลายหมื่นล้านบาทต่อปี Nielson Media Research รายงานรายได้จากการขายเวลาโฆษณาของสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง (3 5 7 9 itv) ในไตรมาสแรกของปี 2548 รวมแล้วเป็นเงิน 11,051 ล้านบาท (*8)

ดังนั้น การผลิตรายการโทรทัศน์ ทั้งสถานีโทรทัศน์และผู้ผลิตรายการ ย่อมต้องคำนึงถึงความต้องการธุรกิจที่ซื้อเวลาโฆษณาไม่น้อยไปกว่าผู้ชม หรืออาจจะมากกว่าด้วยซ้ำ

ค่าโฆษณาทางโทรทัศน์ในช่วงเวลาไพร์มไทม์

(เวลาที่คนดูโทรทัศน์มากที่สุด)

- ช่อง 9 ขายโฆษณาที่ 1.5-2.2 แสนบาทต่ออนาที
- ช่อง 3 ขายอยู่ที่ 4.2 แสนบาทต่ออนาที
- ช่อง 7 ราคา 4.6 แสนบาทต่ออนาที
- ช่อง 5 อยู่ที่ประมาณ 2.5-2.6 แสนบาทต่ออนาที และ
- ไอทีวีอยู่ที่ 2.5 แสนบาทต่ออนาที (*9)

ธุรกิจโฆษณา เจ้าของสินค้าที่ลงทุนผลิตโฆษณา รวมไปถึงเรตติ้งความนิยมรายการโทรทัศน์ ล้วนเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดผังรายการโทรทัศน์หรือแม้แต่

ความอยู่รอดของรายการโทรทัศน์แต่ละรายการทั้งสิ้น รายการที่ดีมีคุณภาพ หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ผลิตสินค้าก็อยู่ไม่ได้ เพราะคง ไม่มีเงินไปจ่าย ค่าเช่าสถานี หรือที่เป็นข่าวเมื่อไม่นานนี้คือรายการสารคดีที่ออกอากาศในช่วง เวลาไพร์มไทม์ แต่ไม่มีสปอนเซอร์โฆษณา ก็ทำให้ถูกทางสถานีพิจารณา ถอดรายการออก

นอกจากนี้ ระบบเรตติ้งรายการโทรทัศน์ในประเทศไทย เป็นการวัดในเชิงปริมาณเท่านั้น หมายถึง ใช้จำนวนผู้ชมรายการมาจัดลำดับความนิยม ซึ่งระบบ ธุรกิจโทรทัศน์จะใช้ตัวเลขความนิยมนี้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสนับสนุนรายการ นั้นๆ โดยไม่ได้คำนึงถึงเนื้อหาสาระในรายการ ถึงเวลาแล้ว หรือยังที่เราต้อง เพิ่มระบบเรตติ้งในเชิงคุณภาพ กล่าวคือ การวัดคุณภาพของเนื้อหารายการมาใช้ประกอบการจัดเรตติ้งรายการโทรทัศน์

สำหรับ รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่มีอยู่ทุกวันนี้ มักถูกกำหนดเนื้อหาโดยผู้สนับสนุนรายการ ไปจนถึงการ แอบแฝงโฆษณาสินค้าในรายการให้เด็ก เกิดความ เคยชินและความจงรักภักดีต่อสินค้านั้นๆ และเมื่อต้อง แข่งขันกันในตลาดธุรกิจโทรทัศน์เสรีเช่นนี้ หากเปรียบเทียบการผลิตรายการสำหรับเด็ก และรายการ สำหรับ ผู้ใหญ่แล้ว รายการสำหรับเด็กซึ่งผู้ผลิตต้องลงทุนเท่ากันแต่มีเงินทุนน้อยกว่า เพราะมีสปอนเซอร์น้อยกว่า รวม ไปถึงมีเรตติ้งน้อยกว่า ก็คล้ายกับการ ชกมวยระหว่างรุ่นไลท์เวทกับรุ่นเฮฟวีเวทนั่นเอง

ผลกระทบจากโทรทัศน์ต่อเด็ก

มนุษย์นั้นเรียนรู้จากการเลียนแบบ การเลียนแบบเป็นกระบวนการเรียนรู้ ขั้นพื้นฐาน ของมนุษย์ เด็กเรียนรู้ ที่จะ พุด เดิน กิน และทำตามอย่างพ่อแม่ กระบวนการนี้จะเกิดต่อเนื่องไปจนโต ในทำนองเดียวกัน ภาพที่เด็กเห็น

จาก โทรทัศน์ ล้วนมีผลให้เด็กซึมซับเป็นแบบอย่างทั้งสิ้น

โทรทัศน์จะมีผลกระทบต่อเด็กมากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ จำนวนเวลาที่ดู อายุและพื้นฐานบุคลิกภาพของเด็ก การปล่อยให้เด็กดูคนเดียว หรือดูกับผู้ใหญ่ และพ่อแม่ ได้พูดคุยอธิบายถึงสิ่งที่ เห็นใน โทรทัศน์ให้ลูก เข้าใจหรือไม่

สถานการณ์ผลกระทบในเด็กไทย จากงานวิจัยเอแบคโพลล์ ในปี 2546 เรื่อง "ผลกระทบสื่อโทรทัศน์ต่อเด็ก" พบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองสังเกตเห็น ว่ารายการโทรทัศน์มี ผลต่อพฤติกรรมของเด็กในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ตั้งแต่การซื้อสินค้าตาม โฆษณา (เด็กจะใช้เงินซื้อของเล่นและขนม ตามโฆษณาประมาณร้อยละ 46.4ของเงินที่ได้รับ) การเลียนแบบ ทำทางในการ์ตูน การเลียน แบบทั้งการแต่งตัว คำพูดก้าวร้าวใช้คำด่า ชกต่อย ตบตี

นอกจากนี้ พ่อแม่ยังกังวลเรื่อง "**เซ็กส์ลันจ่อ**" ซึ่งมาจากหนังต่างประเทศ ละครก่อน/หลังข่าว การ์ตูนญี่ปุ่น/ฝรั่ง มิวสิควิดีโอเพลง และการแต่งกายของพิธีกร ตามลำดับ ซึ่งพฤติกรรมทางเพศที่มักพบในโทรทัศน์ที่จะส่งผลต่อ เด็ก ได้แก่ การแต่งกายหวาดหวือ ค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การแสดงออกทางเพศในที่สาธารณะ ไปจนถึงฉากกอดจูบลูบคลำ ในด้านความรุนแรง พ่อแม่ร้อยละ 18.3 ระบุว่าสื่อโทรทัศน์กระตุ้น ความรุนแรงในเด็ก โดยมาจาก หนังต่างประเทศ กีฬารุนแรง เช่น มวยปล้ำ การ์ตูนญี่ปุ่น ละครหลังข่าว และข่าว ตามลำดับ

โทรทัศน์ไม่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ช่วงเวลา 0 - 6 ขวบ...ถือเป็นช่วงวัยทองของสมองมนุษย์ ต้องการการกระตุ้น จากมนุษย์ด้วยกัน อันหมายถึงพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู จะต้องสื่อสารกับเด็ก...สนับสนุนเด็กให้เรียนรู้ สิ่งรอบข้างตามธรรมชาติ ส่งเสริมพัฒนาการด้วยการเล่น การอ่านหนังสือ การพูดคุย

"ไม่ควรให้เด็กดูโทรทัศน์...อย่าให้สนใจทีวีหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีชีวิต"

ผล วิจัยในต่างประเทศแนะนำว่า...เด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ ไม่ควรดูทีวี...เล่นวิดีโอเกม เด็กวัยนี้เป็นวัยที่พ่อแม่ต้องให้เวลา กระตุ้นพัฒนาการและสื่อสารกับเด็ก

เกิดผลเสียในแง่...ไม่ประเทืองสมองและปัญญา ระหว่างดูโทรทัศน์ นานๆ ทำให้เด็กติดพฤติกรรม...นั่งและกิน "ยิ่งโตขึ้น...ก็ยิ่งใช้เวลาดูทีวีมากขึ้น นอกจากนี้ เด็กยังใช้เวลาไปกับสื่ออื่นอีก เช่น ท่องอินเตอร์เน็ตกับเรื่องไร้สาระ แซทรูม ดูหนังไป..."

งานวิจัยของ พ.ญ.จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ เด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบห้ามดูทีวี...ต้องย่ำเตือนให้พ่อแม่...ผู้ปกครอง เลี่ยง ลูกด้วยความระมัดระวังมากขึ้น...

พ.ญ.จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ บอกอีกว่า ปัญหาวัยรุ่นไทยในวันนี้...อาจนำไปสู่วิกฤติของสังคมไทย ในอนาคต เด็กส่วนมาก ขาดการกระตุ้นพัฒนาการแบบองค์รวม (ไทยรัฐ พงษ์สบัติ ที่ 22 กันยายน 2548)

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากทีวี

ความรุนแรง

เด็กอเมริกันที่ดูโทรทัศน์วันละ 3-4 ชั่วโมง จะได้ดูฉาก การฆาตกรรมรวม 8,000 ครั้ง เมื่อเรียนจบชั้นมัธยม เด็กที่ดูความรุนแรง ใน ทีวีจะไม่เข้าใจว่า ความรุนแรง สามารถทำร้ายและฆ่าคนได้เด็กจะไร้ความรู้สึกต่อพฤติกรรมที่รุนแรง เมื่อเห็นพระเอกในหนัง ใช้ความรุนแรงได้

นั่นก็แปลว่าการใช้กำลังสามารถช่วยแก้ปัญหาได้มีการศึกษา วิจัยที่ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างการดูทีวีที่มีเนื้อหารุนแรง กับพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็ก การดู ความรุนแรง ในทีวีจะทำให้ เด็ก เกิดการต่อต้าน ความกลัว ความกังวล เก็บกด ผันร้าย นอนไม่หลับ และมีอาการผิดปกติจากความเครียด

โฆษณา

โดยเฉลี่ยเด็กอเมริกันจะได้ดูโฆษณาปีละ 40,000 ครั้ง หนึ่งโฆษณาเดินเรื่องเร็ว และ สนุกสนาน หลังจากดูซ้ำแล้วซ้ำเล่า เด็กมักจะจดจำเพลง คำโฆษณา หรือชื่อสินค้า หนึ่งโฆษณาจะทำให้เด็กเชื่อว่าถ้ามีของเล่นหรือขนมเหมือนในทีวีแล้วจะทำให้ มีความสุขและ ทันสมัยหนึ่งโฆษณาจะกระตุ้นให้ซื้อสินค้าที่ไม่มีความจำเป็น

เซ็กซ์

ทีวีฉายภาพพฤติกรรมรักสนุกในเรื่องเซ็กซ์ของผู้ใหญ่ให้เด็กได้เรียนรู้ แต่ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยง หรือผลที่ตามมาหลังจากมีเพศสัมพันธ์ ทีวีมักฉายภาพการ มีเพศสัมพันธ์ว่าเป็นเรื่องธรรมดา สนุกสนาน ตื่นเต้น และไม่มีผลอะไรเกิดขึ้น แม้แต่ในโฆษณาสินค้าก็มักใช้เรื่องเพศเป็น ขยาย ในกาโฆษณาสินค้าและบริการ ซึ่งเด็กๆ มักอยากทำตามแบบเพื่อแสดงว่า โตเป็นผู้ใหญ่

สิ่งเสพติด (แอลกอฮอล์ บุหรี่ และอื่นๆ)

ในทีวีมักฉายภาพดารานักแสดงมีพฤติกรรมเสพสิ่งเสพติด เช่น ดื่มเหล้ายามสังสรรค์ กับเพื่อนฝูง หรือ ยามอกหัก ซึ่งเด็กๆ จะซึมซับและเลียนแบบ เมื่อตนเองตกอยู่ในภาวะเช่นนั้น

ในระหว่างการดูโทรทัศน์ พบว่าคลื่นสมองจะเป็นอัลฟา หมายถึงเป็นช่วงเวลาที่สมองทำงานในด้านการรับรู้ การนิ่งเฉย ไม่ได้ใช้ ความคิด สมองจะเปิดรับข้อมูล ซึ่งสิ่งนี้เป็นความต้องการของธุรกิจโฆษณาอยู่แล้วที่จะให้ผู้คนจดจำสินค้า โดยเฉลี่ย คนอเมริกัน จะดูโฆษณาสินค้าถึง 21,000 ครั้งต่อปี 75 % ของเวลาโฆษณาทางโทรทัศน์ในอเมริกา ถูกซื้อเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ ของบริษัท ชั้นนำ 100 อันดับแรกเท่านั้น จากบริษัทที่มีอยู่ทั้งหมด 450,000 บริษัท หมายความว่า มีธุรกิจชั้นนำเพียง 100 แห่งที่ตัดสินใจ ว่าเราควรดูอะไร (*11)

สิ่งดีดีจากทีวี

ในสื่อทีวีที่หลากหลาย หากพ่อแม่ดูแลเอาใจใส่เวลาการดูทีวีของลูกอย่างใกล้ชิด ก็สามารถใช้ทีวีเป็นสื่อที่มีคุณประโยชน์สำหรับเด็กๆ ในเรื่องดังนี้

- การนั่งดูทีวีเป็นกิจกรรมที่สมาชิกทุกวัยในครอบครัวใช้เวลาร่วมกันได้
- พ่อแม่ควรใช้ทีวีเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กฝึกหัดอ่านตามรายการทีวี จากหนังสือที่มีเนื้อเรื่องเหมือนกัน
- รายการทีวีที่ดีจะสอนเด็กให้เข้าใจถึงค่านิยมและบทเรียนในชีวิตที่สำคัญ
- รายการทีวีมักจะนำเสนอเรื่องราวที่มีข้อขัดแย้งหรือประเด็นอ่อนไหว ซึ่งเป็นโอกาสให้พ่อแม่และลูกมีโอกาสได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านั้น
- รายการทีวีประเภทเพื่อการศึกษา เป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและด้านสังคม
- รายการข่าว เหตุการณ์รอบตัว และประวัติศาสตร์ จะช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมผู้คนในสังคมอื่น
- บางครั้งทีวีก็ฉายหนังคลาสสิก ดีๆ จากต่างประเทศ หรือหนังเก่าดีๆ ที่อาจไม่มีให้เข้าไปในร้านวีดีโอ
- รายการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับโลกของดนตรี และศิลปะ

บทสรุป โทรทัศน์กับเด็ก

สื่อโทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมมากมาย สื่อโทรทัศน์เข้าถึงผู้คนทุกเพศทุกวัยทุกสถานที่ทุกเวลาอย่างไม่จำกัด มากกว่าสื่อทุกชนิด เราต้องตระหนักว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อสาธารณะที่จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะมีผู้คนและเด็ก ๆ จำนวนมากที่เฝ้าดูสิ่งต่างๆจากโทรทัศน์ และสำหรับเด็กที่ยังมี วิจารณญาณไม่เพียงพอ จึงมักคล้อยตามไปกับภาพที่เห็นว่าเป็นบรรทัดฐานของสังคมที่ควรทำตาม

สื่อโทรทัศน์มิได้เป็นไปเพื่อความบันเทิงภายในบ้านเท่านั้น แต่เราต้องตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ชมโดยเฉพาะเด็ก ๆ จำเป็นที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคธุรกิจ ในแวดวงโทรทัศน์ (ผู้ผลิตรายการ สถานี สปอนเซอร์) รวมไปถึงผู้บริโภคสื่อคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง(ตัวแทนของเด็กๆ)ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาควบคุมดูแลรายการ โทรทัศน์ให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็กและร่วมกันหาแนวทางในการสร้างสรรค์ รายการโทรทัศน์ดีที่มีประโยชน์สำหรับเด็ก ก็จะเป็นการเลือกใช้ประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์อย่างชาญฉลาด

อ้างอิง

1. www.media-awareness.ca " Television's Impact on Kids"
 2. www.nso.go.th
 3. จำเนียร ภูมิปัญญา , "ทีวี พี่เลี้ยงอิเล็กทรอนิกส์ ภัยร้ายที่คร่าชีวิตลูก?" บันทึกคุณแม่ , 2548
 4. จำเนียร ภูมิปัญญา , "ทีวี พี่เลี้ยงอิเล็กทรอนิกส์ ภัยร้ายที่คร่าชีวิตลูก?" บันทึกคุณแม่ , 2548
 5. www.turnoffyourtv.com
 6. โครงการส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก " เด็ก โทรทัศน์ โฆษณา" พ.ศ. 2547
 7. ดาหลา , "รายการโทรทัศน์ดี ๆ เพื่อเด็ก..ตายแล้วหรือ?"นิตยสารรักลูก ,ฉบับที่ 250, พ.ย. 2546
 8. บทความ " อสมท รายได้พุ่ง 30%" พุทธที่ 18 พฤษภาคม 2548
 9. ดาหลา , "รายการโทรทัศน์ดี ๆ เพื่อเด็ก..ตายแล้วหรือ?"นิตยสารรักลูก ,ฉบับที่ 250, พ.ย. 2546
 10. www.aap.org "What Children See and Learn"
 11. www.socialseek.com " Have you ever thought about how much television you watch"
 12. www.media-awareness.ca "The Good Things about Television"
-